

17. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI

VI mäng

10. märts 2026

1. 18. sajand oli Euroopas portselanisajand. Saksamaal asuv Meissen portselanimanufaktuur alustas kõva portselani tootmist 1710. aastal. Varsti rajati Euroopas teisigi portselanimanufakture. Woldemar von Lauwi eestvõttel asutatud Eesti esimene portselanimanufaktuur alustas tegevust 1782. aastal tema lossihoovis ning lõpetas tegevuse 1800. Näiteid esemetest ja esemeleidudes palju ei ole ning neid võib näha Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum ja selle lossikompleksis asuvas muuseumis. Kus?

2. Kes on pildil? Tema vanaisa oli pärit Rakvere lähedalt aga ta ise on sündinud Brasiilias. Ühe punkti saate kui teate millega seoses ta hiljuti uudistesse jõudis.

3. Meie tublisid sportlasi korvpallurit Henri Drelli ja sprinterit Õilme Võrot ei saa küll paari panna, kuid neid seob üks Võrumaal valmistatud toode, mille reklaamnäod nad on olnud. Täna sel päeval on omanikel plaan see toode juba Ameerika turule paisata. Mis tootega on tegemist? Teades kaubamärgi nime saab 2 punkti, teades toodet üldsõnaliselt saab 1 punkti.

4. Karlovy Varys on kasutusel 12 kuumaveeallikat. Mida aga kutsutakse 13. allikaks? Selle mõnu saab tunda alates 1807. aastast. Pildil väike vihje

5. Ray Bradbury romaanis „451° Fahrenheiti“ tegutseb peategelane Guy Montag pritsimehena ühiskonnas, kus raamatud on keelatud ja kuuluvad kohustuslikus korras põletamisele. Sealne pritsimeeste töö erineb kardinaalselt meie pritsimeeste omast. Mille poolest?

17. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI

VI mäng

10. märts 2026

6. Algselt oli Ameerika Ühendriikides kindlaks määratud mis saab presidendivalimised kaotanud kandidaadist. 1796. aastal kui presidendiks valiti John Adams, siis juhtus see kaotajaks jäänud Thomas Jeffersoniga ja kui presidendiks sai Jefferson 1801. aastal, siis juhtus see omakorda tema vastaskandidaadi Aron Barriga. Mis neist kahest peale kaotatud presidendivalimisi sai? Peale 1801. aastat viidi seadustes sisse muudatus ja rohkem enam sama ei juhtunud.

7. Pildil on hiljuti Eestit edukalt MM-il esindanud võistkond. Mis alal? Kui ühe osaleja nime ka teate, saate 2 punkti. Ala eest 1 punkt.

8. Hispaanias on 17 autonoomset piirkonda. Milline, 10 604 km² suurune ja 1,01 milj elanikuga piirkond, mille keskuseks on Ovieda, asub Kantaabria mägede ja Biskaia lahe vahelisel alal? Lisaks hispaania ja galeegi keelele kõneldaks veel ühte keelt, mille nimetus kattub piirkonna nimetusega. Samanimelisest kuningriigist sai alguse rekonkistaja selle piirkonna printsipi/printsessi tiitlit kannab Hispaania troonipärija. Sealt on pärit näitlejanna Eva Longoria esivanemad.

9. Islami viis sammast on moslemi elu alustalad, mis suunavad vaimset ja igapäevast elu. Kolm neist on järgmised: 1. Tunnistamine et ei ole teist jumalat peale Allahi ja Muhamed on tema prohvet. 2. Kohustuslik heategevus, umbes 2,5% sissetulekute annetamine puudustkannatajate abistamiseks. 3. Ramadaan kuul paastumine koidust loojakuni. Kaks olulist alustala jäid nimetamata. Neid me teilt küsimegi. 1 õige/ 1 punkt.

10. Ühe Eesti mütoloogias traagilist rolli mänginud olulise eseme valmistamise lõppjärgus kasutati seitset vett: Üks oli vesi Viru merest/ Teine vesi Peipsi järvest/ Kolmas Võrtsjärve vesi / Neljas oli neitsi vesi / Viies vesi Koiva jõesta / Kuues vesi Võhandusta / Seitsmes selge vihmavesi. Mis eseme valmistamisel nii paljudest erinevatest kohtadest vett vaja oli?

17. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI

VI mäng

10. märts 2026

11. Juan Menéndez Granados läbis 2014. aasta jaanuaris 46-päevase ekspeditsiooni, mille käigus jõudis ta lõunapoolusele. Kuigi seal on käidud juba üle sajandi, on tema esimene, kes jõudis sinna ja läbis 1247 km ilma abi ja toetuseta ühel erilisel moel. Kuidas? Samal kombel on erinevaid väljakutseid läbinud ka eestlased, kuid tuntumaks on saanud rohkem grupis kui üksinda sel viisil liikumine.

12. Millises pealinnas asub pildil olev Võidukaar. Seda, 720 128 elanikuga linna on esmakordselt mainitud 1466. aastal. Monument valmis 1841. aastal ja sellesse paigutati 6.4 tonnine kell, mis valati türgi trofee kahuritest.

13. Milliseid kolme linna nimetati Eesti ringhäälingu sõjaeelses kutsungis „Halloo, halloo, siin ... , ... ja ...“? Kõik nad algavad „T“ tähega, neid on nimetatud suuruse järjekorras ning viimased tähed annavad sõna NUI.

14. Pildil on üks Euroopa väiksemaid linde, vaid põialpoiss on temast veel väiksem. Lind on levinud kogu Euroopas, Eestis hinnatakse pesitsejate arvuks 250 000-300 000. Tema rahvapärastest nimetustest on levinumad risulind, põialpoiss, metsaträks, metskilk, aiatikk, püsthänd, põialpukk ja ahjulind. Pesitseb peamiselt segametsades ning tema pesa on kinnine ehitis, mille küljel on vaid väike auguke. Tal on ilus ja tugev lauluhääl, laulmist alustab aprillis ning lõpetab juulis. Mis lind?

15. Peeter I ajal hakati asutama *austeria*id. Eriti pärast Peterburi rajamist olid need kohad sotsiaalse elu lahutamatuks osaks. Nende loomine oli osa Peeter I reformidest, et edendada läänelikku kultuuri ja suhtlust Peterburis ja Moskvas. Mida tähendab *austeria* lihtsamas keeles?

17. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI

VI mäng

10. märts 2026

16. Et saake suurenda tuli nõukogude teadlastel igasugu põnevaid ideid. Nii ristati omavahel beluuga ja strelet. Selle tulemusel saadi 1952 aastal sigimisvõimetu hübriid. Mis nime hakkas see kala kandma? Üks keevitusseadmete bränd kannab sama nimetust ja seda on võimalik ka Stokkerist ja mujalt soetada.

17. Seda taime on Eestis sajandeid kasvatatud. 20. sajandi alguses hakkas selle kasvatus vähenema ning sajandi keskpaigaks oli praktiliselt kõrvale jäänud. Juku-Kalle Raidi vanaisa Artur Miljan, kes töötas Jõgeva sordiaretusjaamas 1935-1954 kiu- ja õlitaime osakonna juhatajana, propageeris seda taime käsiraamatuga (1947), kuid kasvatamine ikka vähenes. Tänapäevaks on palju muutunud. Aastal 2022 oli Eesti Euroopas suuruselt teine selle taime kasvataja Prantsusmaa järel ning kasvatati PRIA andmetel kokku 7120 hektaril. Mis taimega on tegemist?

18. Näete fotot Lääne maakonnas asuvast Põgari palvemajast kus 23.09.2004 pidas väljasõiduistung J. Partsi valitsus, 18.09.2014 T. Rõivase valitsus ja 26.09.2019 J. Ratase valitsus. Milline sündmus on selle põhjuseks, et neid väljasõiduistungeid selles majas peetakse?

19. 2015. aastal mõtlesid Londoni Isaac Newtoni Akadeemia 13-14-aastased õpilased välja värvi muutvad kondoomid, mille nad nimetasid „S.T.EYE“. Kondoomidesse lisatud aine pidi teatud tingimustel muutuma kas roheliseks, kollaseks, lillaks või siniseks. Kuigi leiutis võitis tol aastal Suurbritannias TeenTech auhinna siis kahjuks pole see erinevatel põhjustel tootmisse jõudnud. Meie tahame teada, mis oleks kondoomides värvimuutuse esile kutsunud?

20. Ameerika Hääle raadiosaated algasid 01. veebruaril 1942. aastal, kui USA oli juba sisenenud II maailmasõtta. Esimesed sõnad, mis esimeses saates öeldi, olid: “Täna ja iga päev edaspidi oleme teiega Ameerikast, et rääkida sõjast ... Uudised võivad meile olla head või halvad – me räägime teile alati tõtt.” Mis keeles need öeldi?

17. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI

VI mäng

10. märts 2026

21. Tõrv on tuntuim rahvapärane puidukaitsevahend. Kõige parimat tõrva saadi, kui kasutati männipuu kõige vaigurikkamaid osi, eriti kände koos juurtega. Millisest puust aga valmistati tõkatit ja kivitõrva? Üks on sarapuu sugulane, teine tamme noorem vend. 1 õige 1 punkt, 2 õiget 2 punkti.

22. Täna 491 aastat tagasi jõudis hispaanlane Tómas de Berlanga esimese eurooplasena sellesse Vaikses ookeanis asuvasse vulkaanilise tekkega saarestikku. See, kokku rohkem kui sajast saarest koosnev saarestik kuulub tänapäeval Equadori koosseisu, emamaast lahutab seda umbes 1000 kilomeetrit vett. Saartel leidub hulgaliselt pärismaised, vaid seal leiduvaid, looma- ja taimeliike. 1835. aastal külastas saarestikku Charles Darwin, kes suuresti seal kogutud teadmiste põhjal avaldas paarkümmend aastat hiljem oma evolutsiooniteooria. Mis saarestik?

23. Mis on nende vahvate tegelaste nimed?

24. Bitrex (denatooniumbensoaat) on inertne, lõhnatu ja mittetoksiline aine mida lisatakse ohtlikesse kemikaalidesse, näiteks ka roti ja hiiremürkidesse. See on sellepärast, et inimesed tunneksid selle maitse ära ja sülitaksid kohe välja. Ta on nimelt kõige maitsega aine. Kirjuta vastusesse see omadussõna mis sobiks punktiirjoone asemele.

25. Neid loomi veeti tarbeloomadena tuhandete kaupa Austraaliasse. 1920-30 muutusid nad aga kasutuks ning paljud neist lasti lihtsalt vabadusse. Kuna looduslikud tingimused on neile sobivad ja looduses vaenlasi pole siis on nad nii hästi paljunenud, et tänaseks päevaks on just Austraalias nende kõige suurem metsik populatsioon, mis mõnedel hinnangutel küündib kuni miljoni loomani. Nende arvukust on üritatud erineval moel piirata. Kõige efektiivsemaks meetodiks selle juures on peetud helikopterilt tulistamist, eriti raskesti ligipääsetavates piirkondades, aga ka kinni püüdmist ning liha või elusloomadena päritolupiirkonda müümist. Mis loom?

17. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI

VI mäng

10. märts 2026

26. Meile oli 22. august 1991 oluline seetõttu, et Island tunnustas esimesena Eesti Vabariiki. Sama oluline oli Ameerika Ühendriikidele 6.veebruar 1778 kui ka teda tunnustas esimene Euroopa riik. Milline riik USA-d esimesena tunnustas? Üheks põhjuseks oli, et see riik oli pidevas sõjas oma naaberriigiga ja sooviti koostöös USA-ga teda nõrgestada.

27. Kunagi ammu alustati korvpallilahingut sellega, et võistkonnad rivistusid väljaku otstesse ja kohtunik viskas palli keskjoonele. Seejärel tormati palli järele. Nüüd on reeglid teised, kuid siiski on üks spordiala, mis algab ikka samamoodi. Viimastel olümpiamängudel võitis kuldmedali Serbia meeskond ja Hispaania naiskond. Mis mäng?

28. Mis on pildil? Peipsi ääres tuntakse seda lestovka nime all.

29. Värskest lõppenud olümpial kuulus Eesti koondisesse 32 sportlast ja koguni kaks komplekti oli neist kaksikud. Üks kaksikutest ei saanud siiski vigastuse tõttu võistelda, kuid sama perekonnanimega oli veel üks võistleja ning kaks paari samade nimedega siiski oli. Tegelikult isegi kolm – ka õde-venda Sildarud võistlesid. Mis perekonnanimedega on kaksikud? 1 õige 1 punkt, 2 õiget 2 punkti.

30. Harakas ja vares on osavad ehitajad. Mõlemate pesa on suur ja toekas, kuid haraka pesal on üks eluasemele väga vajalik element rohkem. See on ehitusseadustiku järgi hoone oluline osa. Milline vahe on harakapesal ja varesepesal?

17. VENEVERE MÄLUMÄNGUSARI

VI mäng

10. märts 2026

VASTUSED

1. Põltsamaa	Eerik
2. Oskar Metsavaht (Brasiilia sportlaste vorm Milanos)	Kaarel
3. August Saabe ja aluspesu	Eerik
4. Becherovka ürdiliköör	Kaarel
5. Süütasid tulekahjusid / pritsisid petrooli	Kristel
6. Asepresident	Kristel
7. Jäähoki: Belyankina, Bilorus, Demina, Ebber, Gelencser, Geller, Hollo, Jeggi, Koger, Kovaljova, Lauk-Gurtovoi, Prants, Reiter, Salamatina, Stetski, Stolyarova, Sugasep, Šarko, Vont, Väliste	Eerik
8. Astuuria	Kaarel
9. Viis korda päevas palvetada ja kord elus palverännak Mekasse	Kristel
10. Kalevipoja mõök	Kristel
11. Jalgrattal	Eerik
12. Chisinau (Kišinjov)	Kaarel
13. Tallinn, Tartu, Türi	Eerik
14. Käblik	Kristel
15. Kõrts	Eerik
16. Bester	Kaarel
17. Kanep	Eerik
18. Seal toimus Otto Tiefi valitsuse viimane istung	Kristel
19. Reageerisid erinevatele suguhaigustele	Kristel
20. Saksa keeles	Eerik
21. Kask ja saar	Eerik
22. Galapagose saared	Kristel
23. Milo ja Tina	Kaarel
24. Kõige kibedam	Kaarel
25. Kaamel	Kristel
26. Prantsusmaa	Eerik
27. Veepall	Eerik
28. Roosikrants, roosipärg, palvehelmed	Kaarel
29. Keidy ja Kaidy Kaasik (murdmaasuusatajad), Hanna Gret ja Mai Brit Teder (mäesuusatamine ja lumelauakross)	Eerik
30. Harakas ehitab katuse peale	Eerik